

KUL KULSKYTTE MED JOCKE SMÅLÄNNING!

"Jaktanpassat kulskytte ger bättre jägare!"

TEXT & FOTO:
MIKAEL GRENNARD

DE De senaste årtiondena har många jägare i södra Sverige fått tre nya viltarter på sina marker. Kronvilt, dovhjort och vildsvin bjuder nu på spännande skottchanser och därför har nu studsarna blivit det självklara valet. Det generella skjutavståndet är definitivt inte alltid 80 meter, som på älgbanan, utan snarare något som lutar åt 30–50 meter.

Men alla håll förekommer, från bara några meter upp till 150 meter. Den nya jakten har också inneburit att man allt oftare lossar skott efter vilt i rörelse.

Med jakten i siktet

Jocke Smälänning är inte bara riksbekant tävlings- och trickskytt. Med den moderna jakten i bakhuvudet har han utvecklat kurser i jaktanpassat kulskytte.

När JJ träffar honom ska han ge viltmästareleverna från Öster Malma en duvning i praktiskt jaktskytte.

– Jag har tävlingskjutit i många år och lärt mig metoder att förbättra skyttet. Med min jaktliga kunskap har jag sett vad vi kan förbättra, och jag tror jag vet hur, säger Jocke.

– Genom åren har jag sett så mycket som kan förbättras hos tävlingsskyttarna, och det är i stort sett samma saker vi jobbar med här, menar Jocke. Det som skiljer mest i skogen är att målets storlek, fart och avstånd nästan alltid är en överraskning för jägaren. Därför lägger vi stor tyngd vid detta i utbildningen, berättar han.

Två dagar

Utbildningen är förlagd under två hela dagar som bara bryts för en kort lunch.

– Vi börjar med cirka två

Jaktskyttet har genomgått en dramatisk förändring de senaste årtiondena. I Syd- och Mellansverige har hagelbössa och drillingar fått stå kvar i skåpen och det är studsaren som blivit det dominerande vapnet i skogen.

Den nyblivne EM-guldmedaljören och "trickskytten" Jocke Smälänning tog sig an de nyutexaminerade viltmästarna från Öster Malma på kurs med jaktanpassat kulskytte.

timmars teori där jag förklarar "tänket" bakom mitt eget skytte, förklarar Jocke.

Han fortsätter att tala om målfokusering och säger är att man ska "tillverka" träffar.

– Det är inte de bra skotten vi vill åt, det är de dåliga som ska bort, det är de som gör skadskjutningar, är min filosofi, säger Jocke.

– Jag försöker lära ut att vi måste ha en strategi och ett mål med vårt skytte. Det får inte vara som att måla ett golv och upptäcka att man plötsligt målat in sig. Eller ännu värre glömt en hörna när resten av golvet är nymålat.

– Det ska finnas en plan i det man gör. Sedan får man inte glömma att det vi gör bra, ska vi kunna upprepa gång efter gång. Och en gång till...

Ut på banan

Efter teori och kaffe ger sig hela gänget ut på banan. Först skott-

ställer alla sina vapen så att den ursäkten är avklarad. Vidare till 80 metersvallen, men mitt mellan skjutkuren och vallen.

På vallen har alla skyttar en kombination av "mål" av en precisionstavla, en större tavla, några ballonger och lerduvor upphängda i en tvättlina.

– Först får alla lära sig att skjuta samtidigt, precis som en exekutionspatrull. De får inte låta sig störas av vad grannen gör eller att det smäller. Gör man det är man inte koncentrerad, menar Jocke.

– Vidare ska vi efter varje avlossat skott repetera om bössan direkt. Vi måste alltid vara beredda på att lossa ett andra skott om det första inte tagit som man tänkt sig.

– Ett av de viktigaste målen med kursen är också att alla ska ha en känsla för var skottet tog. Alltför många jägare har inte en aning om hur deras livsfarliga skott tagit.

Målen som används vid det inledande skyttet.

MED ETT FÄRSKT EM-GULD, 38 SM-GULD OCH 4 VÄRLDSREKORD ÄR DET INGEN SOM SÄGER EMOT JOCKE!

På lång rad ska eleverna skjuta ömsom precision, ömsom snabb-skytte. Den som inte kan isolera sig och hålla koncentrationen här lyckas inte särskilt bra. Men alla blir bättre.

– Otäckt egentligen, säger Jocke och skakar på huvudet.

Målfokusering

Jocke är mycket tydlig med hur viktigt det är med målfokuseringen. Varje gång vi lyfter bössan för skott ska den peka på det vi ska skjuta på, annars blir det inte bra, menar han.

– Det ska vara som att åka på en motorvägs påfart. Rätt ”tänk” och anpassad fart så att man kan slinka in i den lediga luckan. Den som stannar och väntar på rätt läge kommer aldrig in på ett smidigt sätt.

Jocke kommer under hela utbildningen med tänkvärda

Jocke talar om den ack så viktiga avfyrningen. Inget annat än spetsen på fingret får röra sig. ”Allt dökott ska vara ihoptryckt när ni närmar er målet, sedan ska en mikrorörelse sköta det sista.”

Med en förhöjd kolvkam åstadkommer man den där ”skruvstädkänslan”. Genom att röra kroppen och andas rätt har man förbättrat sina förutsättningar för bra jaktskott betydligt.

kommentarer som välter omkull många gamla invanda tankar om hur skyttet ska gå till.

– Skjut när du är på väg in mot mitten, när du väl är där är det försent, då kan det bara bli sämre!

Hans teknik bygger i mångt och mycket på att vapnet och du rör dig tillsammans. Gå in mot målet underifrån, och när du är på ingång mot målets centrum ska du avfira. Lite som en mycket lugn accelererande hagel-sving. Jocke säger ofta att man aldrig får svinga vapnet, det går för fort för att kunna kontrollera och göra ett säkert skott.

Ständigt nya mål

Eleverna får ständigt nya direktiv om vilket av de olika målen de ska skjuta på. Detta som ett sätt att få in mer stress i själva skjutandet. I nästan varje serie, eller lite då och då, har Jocke också lagt in ett eller flera ”torr-

klick” med tomt patronläge.

Det har visat sig bra för att få in samma avfyring oavsett om det kommer att smälla eller ej.

Under dagen har eleverna kommit att repetera reflexmässigt precis som det var menat.

– Allt ska gå utan att man tänker på det, säger Jocke. Det ska vara som när ni grabbar tagit några öl på kvällen och går ut för att pinka. Det är ingen som behöver tänka med vilken hand man gör vad, säger Jocke något burdust, men väl så beskrivande.

På samma vis måste vi vara kompis med vapnet och veta hur det funkar. När en elev tar ner sitt vapen i repeteringen och tittar på slutstycket frågar Jocke lite klurigt:

– Har du belysning på pedalerna när du kör bil i mörkret också?

Alla elever, inklusive den utsatte, skrattar hjärtligt åt den dråpliga kommentaren. Samtidigt

som de skrattar åt varandras fel förstår alla det viktiga i det Jocke säger.

Avfyrningsteknik

Under hela kursens gång är Jocke på eleverna om att det bara är pek-fingret som ska röra sig vid avfyrningen, inget annat.

Med en talande tydlighet skjutet nästan alla bättre på de något större måltavlor än på t ex precisionstavlan som är mindre.

– Vi ser det här fenomenet varje kurs, meddelar Jocke. Man tenderar helt enkelt att bli för noggrann och det är inte bra. Av samma skäl har jag en ganska stor dot i mina tävlingssikten. Åter till detta med fokusering.

– Fokusera på målet, riktmedlet ser du i alla fall. Ungefär som att när du pekar på nåt så ser du fingret utan att behöva titta på det. Eller hur? flinar Jocke.

Börja gå

Efter varje serie utvärderas resultat, fel och vad som gjorts rätt. I nästa moment går två av eleverna mot vallen, tills Jocke ropar: ”Ballongen till höger, eld!”

Då ska de stanna och avlossa skott och ett torr-klick. En mycket enkel övning som innehåller överraskning, vapenhantering, fokusering, avfyrningsteknik och skott på olika avstånd.

Bakom går hela tiden Jocke som kommer med konstruktiv kritik och rättar till brister. Han säger också när något är bra. Han är hård men rättvis när han instruerar, vilket gör att eleverna lyssnar.

Rörliga mål

En stor del av utbildningen handlar förstås om skott på rörliga mål. Men till skillnad från den

vanliga träningen så tränas det på mål med varierande hastighet från lika varierande håll. Samt därtill fasta popup-mål som styrs av Jocke. Skytten vet inte vad som kommer att hända.

– Att variera skyttet så mycket som möjligt gör oss förberedda för den verkliga jakten. Det är grunden i det vi håller på med här, fortsätter Jocke.

Samtliga viltmästare har gedigen erfarenhet av skytte. Alla är mer än positiva till de två dagarnas utbildning.

– Jag har lärt mig mycket och fått en hel del nyttigt att ta med till framför allt drevjakt-skyttet, säger Max Persson, som snart börjar sitt arbete på en egendom i Sörmland med stor dovviltstam.

Inpassning

På Jockes egna tävlingsvapen är det egentillverkade kolvar, gjorda

av hans kolvmakare Fredrik Seth, med anpassade pistolgrepp och framför allt ställbara kindstöd både i höjd- och sidled.

– Om du vill skjuta RIKTIGT bra är det nödvändigt att vapnet passar dig. Det vi jobbar med är kolvlängden, vinkeln på bakkappan samt kindstödet förstås. Av dessa är det tveklöst kindstödet som är viktigast för bra skytte, det andra är små detaljusteringar, menar Jocke.

– Med ett bra kindstöd låser du vapnet vid kroppen. Själv reglerar jag mycket genom andningen i stället för att använda musklerna. Jag vill alltid skjuta med bössan i en stigande riktning in mot målet. När jag skjutet fristående och andas in stiger pipan, och när jag andas ut sjunker den. När jag har ett stöd för främre handen vid t ex liggande, skjutkäpp eller stöd mot ett träd, är allt tvärtom

Förutom den löpande älgen finns räv och bäver på vallen.

Inte det vanliga målet vid studsarskytte.

Eleverna går tills de får order att skjuta. Även målet blir en överraskning vid varje skott. Precis som i den verkliga jakten.

...KUL SKYTTE MED JOCKE SMÅLÄNNING!

förstås. Skytte på utandning gäller!

– Men ett bra skytte bygger på mycket mer än rätt grejor, hävdar Jocke. Det vanligaste felet man ser är att skyttarna inte justerar in sin skjutriktning med fötterna. Nej, i stället står de i mycket obalanserade, och för den delen obekväma, ställningar.

Använd stöd!

– Det är tyvärr alldeles för sällan som man använder stöd i den praktiska jakten tycker jag. Man får säga vad man vill, men jag hävdar att alla stöd är bättre än inget alls, hävdar Jocke.

– Men det som är mest oroande är väl egentligen att det tränas så lite. Att åka till skjutbanan för att bara klara älgprovet är ingen träning. Det som behövs är lite

Henrik Ingvarsson markerar efter att serien analyserats.

mer målmedveten och verklig-hetstrogen träning.

Flera av dem som gått Jockes kurser väljer att gå en gång till. Man är aldrig fullärd och träning är en färskvara.

– Det svåra är inte att trycka

av. Det svåra är att INTE göra det när det inte är rätt!

Visdomsord som väger tungt när Jocke Smålänning avslutar kursen. Med ett färskt EM-guld, 38 SM-guld och 4 världsrekord är det ingen som säger emot! •

Nils Kvales mästerverk KULOR, KRUT OCH ÄLGAR nu i uppdaterad utgåva!

Det är ingen överdrift att påstå att Nils Kvale är den enskilda person som betytt mest för patrontillverkaren Normas utveckling. 1966 trycktes Kulor, Krut och Älgar för första gången och såldes snabbt slut. Nu äntligen kommer boken ut i en uppdaterad utgåva där Sten Backhans och Lars-Yngve Ekström bidragit med kompletterande detaljer som återspeglar dagens kunskaper.

Specialpris: 285 kr exkl frakt

Se smakprov ur boken och för beställning:

www.jaktjournalen.se

"Kulor, Krut och Älgar är i särklass den bästa och bredaste boken som skrivits i ämnet."

ÖVER
200
SIDOR!